Spolufinancováno Evropskou unií

OPERAČNÍ PROGRAM ZAMĚSTNANOST PLUS
BEZPEČNOST A PREVENCE KRIMINALITY V RUMBURKU 2023 – 2025
CZ.03.02.01/00/22_018/0000945

ANALÝZA POCITU BEZPEČÍ

MĚSTA RUMBURK ZA ROK 2023

Město **Rumburk**

OBSAH

Úvod ... 3
Popis výchozí situace Města Rumburk ... 4
Celková kriminalita ... 4
Sociálně-demografická analýza ... 6
Nezaměstnanost ... 6
Sociální dávky ... 6
Institucionální analýza ... 6
Výzkum ... 10
Výzkum od stolu, tzv. Desk research ... 10
Tematické zaměření výzkumu ... 11
Cílová skupina a oblast výzkumu ... 11
Metoda a technika výzkumu ... 11
Dotazník výzkumu ... 12
Výsledky výzkumu ... 12
Obecná specifikace a působnost dotazníku ... 12
Pocit bezpečí ... 13
Problémové a sociálně vyloučené lokality ... 14
Vnímání osob v problémových lokalitách ... 15
Působnost policie a APK ve městě ... 15
Komparace dat – tepelných map (slepá místa) ... 16
Důvěra a spokojenost ... 17
Otevřené otázky ... 18
Shrnutí výzkumu ... 19
Návrhová opatření ... 19
Seznam příloh ... 20
Seznam obrázků ... 20
Seznam grafů ... 20
Přílohy ... 21
Dotazník výzkumu | Analýza pocitu bezpečí v Rumburku za rok 2023 ... 21

Úvod

V rámci realizovaných projektů a aktivit cílených ke zlepšování oblasti bezpečnosti a prevence kriminality ve městě Rumburk byla potřeba zjistit, jak bezpečně se obyvatelé v Rumburku cítí. Na základě této potřeby vznikl analytický dokument „Analýza pocitu bezpečí Města Rumburk za rok 2023“. Tato analýza má pomoci zefektivnit další aktivity týkající se zlepšování prevence kriminality a tedy zvyšování pocitu bezpečí obyvatel ve městě. Analýza byla uskutečněna formou standardizovaného online dotazování a získané odpovědi budou sloužit pro nastavení efektivnější spolupráce s Policií ČR a pro účely Města Rumburk při naplňování opatření Plánu prevence kriminality v Rumburk na období 2020 – 2024 a jeho revize apod.

Tato analýza byla předmětem jednání Komise pro prevenci kriminality Rady města Rumburk a její výstupy, které jsou níže uvedeny budou prioritou a odrazovým můstkem pro navrhování opatření a doporučení, která by měla bezpečnostní situaci v Rumburku zlepšit nebo monitorovat. Na vytvoření analýzy se podíleli členové komise, kteří v oblasti prevence kriminality působí již několik let.

Dokument stručně popisuje situaci ve městě, tj. popis výchozí situace města Rumburk, k tomu využívá veřejně dostupných statistických dat, případně dat získaných od policie. Informace získané analýzou slouží jako výstupy kvalitativního výzkumu zjištění pocitu bezpečí a spokojenosti obyvatel.

Analýza pocitu bezpečí Města Rumburk za rok 2023 je výstupem projektu s názvem Bezpečnost a prevence kriminality v Rumburku 2023 – 2025 s registračním číslem CZ.03.02.01/00/22_018/000945.

Popis výchozí situace Města Rumburk

Celková kriminalita

Na území Obvodního oddělení Policie České republiky Rumburk (dále jen „OOP Rumburk“) je z níže uvedeného grafu zřejmé, že průměrný nápad trestné činnosti měl od roku 2015 do roku 2016 klesající tendenci. V letech 2017 a 2018 došlo k celkovému nárůstu nápadu trestných činů. Nápad trestných činů / index kriminality má od roku 2018 do roku 2023 tendenci klesat. Rok 2022 má nejnižší hodnotu indexu kriminality za posledních 7 let.

Graf 1 | Nápad TČ

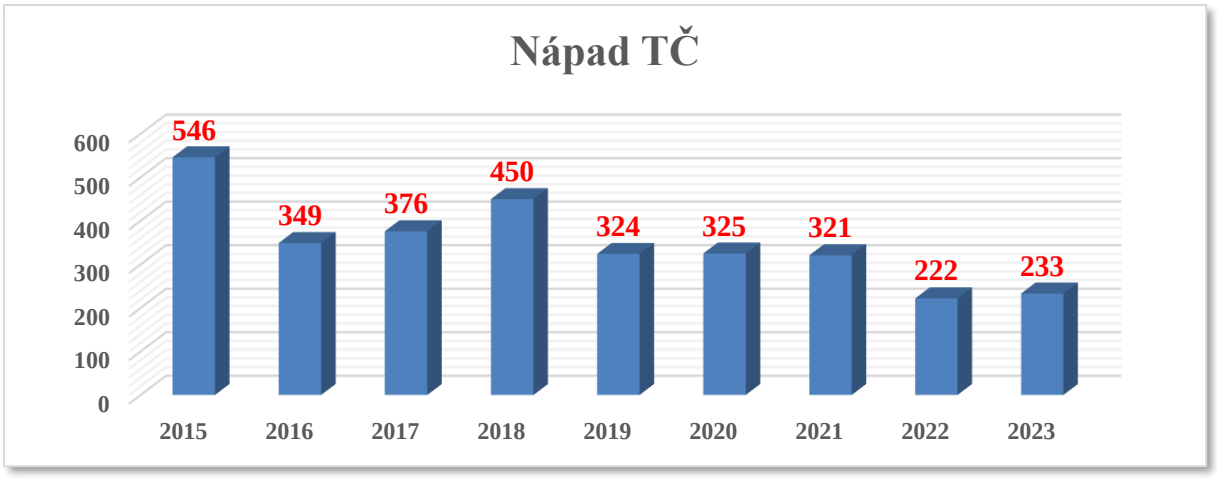

Online zdroj: www.kriminalita.policie.cz

Z přehledu skladby kriminality vyplývá, že největší podíl na nápadu trestné činnosti má dlouhodobě majetková trestná činnost, která v roce 2016 zaznamenala výrazný pokles. V roce 2017 a 2018 byl nápad podobný, nijak výrazně nevybočil. V roce 2019 nápad majetkové trestné činnosti zaznamenal opětovný pokles, který je výraznější než v roce 2016. V roce 2020 se majetková trestná činnost mírně zvýšila. Násilná trestná činnost se od roku 2017 pohybuje v průměru na 25, naproti tomu mravnostní trestná činnost pociťuje od roku 2018 mírný nárůst.

Graf 2 | Skladba kriminality

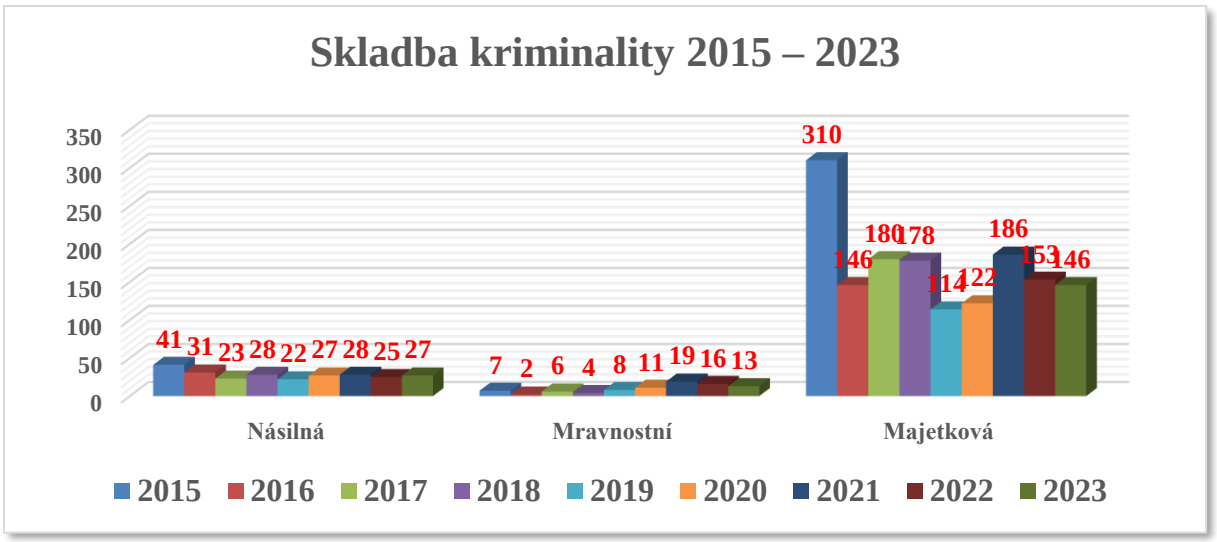

Online zdroj: www.kriminalita.policie.cz

Pokud jde o krádeže vloupáním, četnost se od roku 2015 pohybuje v sinusoidě, kdy největší pokles vykazuje rok 2019.

Graf 3 | Krádeže vloupáním

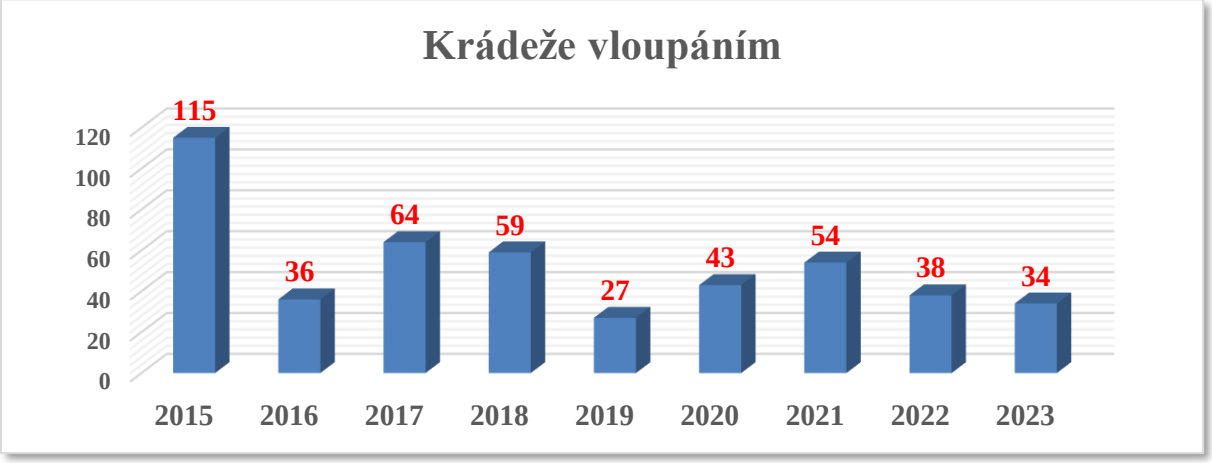

Online zdroj: www.kriminalita.cz

V případě krádeží prostých ty tvoří dlouhodobě cca polovinu majetkové kriminality. Z níže uvedeného grafu je zřejmé, že prosté krádeže mají od roku 2018 tendenci klesat. Nasvědčuje tomu také nižší index v roce 2023.

Graf 4 | Krádeže prosté

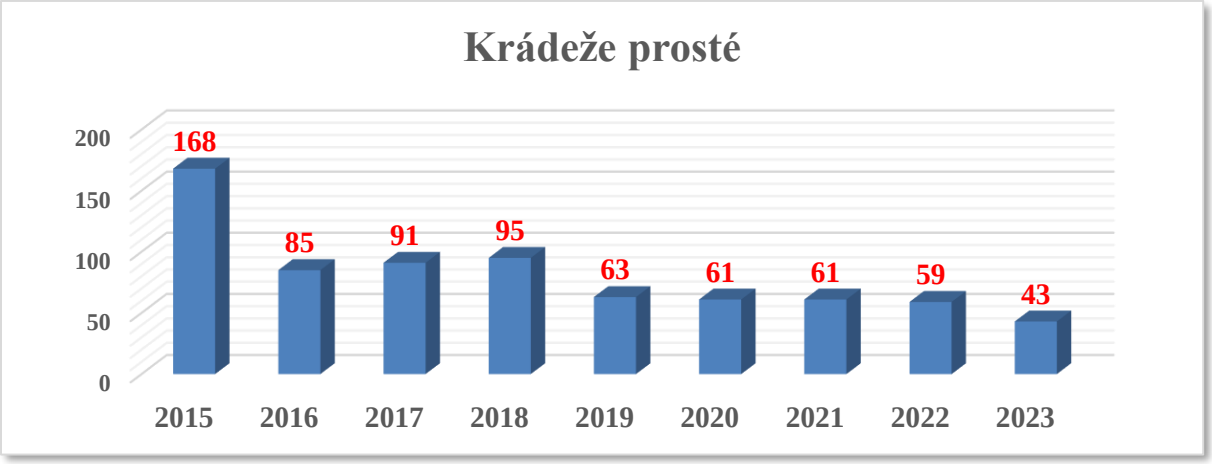

Online zdroj: www.kriminalita.policie.cz

Z výše uvedených statistik vyplývá, že na území OOP Rumburk došlo v roce 2023 k celkovému zvýšení nápadu trestných činů. Nicméně rok 2022 vykazuje nejnižší hodnotu indexu kriminality za posledních 7 let. Epidemie COVID-19 neměla zjevně žádný vliv na vývoj nápadu trestné činnosti v roce 2020. Z přehledu skladby kriminality převládá páchání zejména majetkové kriminality. Kriminogenní faktory se nijak výrazně nezměnily a neliší se od situace v minulém období. Mezi nejvýznamnější kriminogenní faktory lze zařadit faktory sociální, demografické, geografické a ekonomické. Jedním z rozhodujících kriminogenních faktorů je celkové klima ve společnosti, která jediným měřítkem všech hodnot stanovila pouze peníze. Dalšími faktory jsou vysoká inflace, energetická drahota, dopady uprchlické krize, kupní síla, úpadek a nezájem společnosti, špatná morálka lidí, vzrůstající agresivita, špatná represe „nízké nebo žádné tresty“, orientace jakéhokoliv jednání na majetkový prospěch, určitá míra uživatelů drog, kteří si tímto způsobem obstarávají peníze na drogy.

Sociálně-demografická analýza

Město Rumburk je obec s rozšířenou působností (dále jen „ORP Rumburk“), jejíž území se rozkládá na 266 km², tedy 5 % území Ústeckého kraje. Do působnosti ORP Rumburk spadá 12 obcí, z nichž 7 má statut města. Stav obyvatel je v případě Rumburku poměrně stabilní, dle statistik vydaných ČSÚ je od roku 2000 počet obyvatel trvale kolem 11 000 obyvatel. Rumburk se skládá ze tří místních částí – Rumburk, Horní Jindřichov a Dolní Křečany. Díky svému umístění ve výběžku je obvod ze tří stran obklopen územím Spolkové republiky Německo.

Nezaměstnanost

Jedním z rizikových faktorů je míra nezaměstnanosti. V níže uvedené tabulce je podíl nezaměstnaných osob, který vyjadřuje podíl dosažitelných uchazečů o zaměstnání ve věku 15 – 64 let ze všech obyvatel ve stejném věku. Data jsou za město Rumburk vždy k 31. 12. daného roku.

OBDOBÍ	2019	2020	2021	2022	2023
Dosažitelní uchazeče 15-64 let	222	337	246	269	350
Podíl nezaměstnaných osob v %	3,10	4,75	3,54	3,97	5,04

Je patrné, že počet nezaměstnaných se od roku 2021 zvyšuje. Mezi hlavní příčiny bude patřit negativní dopady vysoké inflace a celospolečenská sociálně-ekonomická situace. V oblasti zaměstnanosti patří Šluknovsko mezi regiony s nejnižším dosaženým vzděláním v rámci České republiky, což je výrazný rizikový faktor. Při dalším zakolísání ekonomického cyklu se pravděpodobně rapidně bude stále zvyšovat, ke nejohroženější bude skupina s nízkým vzděláním.

Sociální dávky

Dalším sledovaným rizikovým faktorem je počet vyplácených sociálních dávek za daný rok. Zahrnují příspěvek na bydlení, doplatek na bydlení, mimořádnou okamžitou pomoc.

ROK	PnB	DnB	MOP	Celkem
2019	**3 553**	**1 940**	**52**	**5 545**
2020	**4 021**	**2 109**	**89**	**6 219**
2021	**4 129**	**2 129**	**170**	**6 428**
2022	**3 458**	**2 087**	**134**	**5 679**
2023	**3 568**	**1 533**	**55**	**5 156**
Celkem	**18 729**	**9 798**	**500**	**29 027**

Výše uvedená statistika uvádí výplatu sociálních dávek Úřadu práce ČR, kontaktního pracoviště v Rumburku. Pracoviště zahrnuje obce Doubice, Jiříkov, Krásná Lípa, Rumburk a Staré Křečany. V letech 2020 a 2021 je patrný celkový nárust vyplácených sociálních dávek.

Institucionální analýza

Aktivity prevence kriminality realizuje v Rumburku celá řada institucí, organizací a jednotlivců. Tato část bude věnována hlavním aktérům a jejich způsobu participace v této oblasti. Některé činnosti jsou koordinované s dalšími institucemi a další jsou plně v režii jednotlivých subjektů.

INSTITUCIONÁLNÍ ANALÝZA	
NÁZEV / ADRESA	**PARTICIPACE V OBLASTI PREVENCE**
Město Rumburk Tř. 9. května 1366/48, Rumburk	**Odbor sociálních věcí a zdravotnictví:** - Úsek sociální práce na úrovni obecního úřadu v přenesené působnosti, pověřeného obecního úřadu a obce s rozšířenou působností. - Úsek zdravotnictví. - Úsek sociálního kurátora pro dospělé na úrovni obce s rozšířenou působností. - Úsek koordinátora sociálních služeb a manažera strategického plánu sociálního začleňování a manažera prevence kriminality. - Úsek terénní práce. - Úsek opatrovnictví. Mimo běžnou agendu se zástupci odboru aktivně zapojují do činnosti Komise pro prevenci kriminality a vytvářejí konkrétní kroky v oblasti prevence kriminality a další realizace a koordinace projektů se sociální tématikou. V rámci odboru působí od roku 2016 koordinátorka sociálních služeb, která realizovala setkání zaměřená na bližší spolupráci a vyjasňování problematických oblastí – spolupráce mezi OSPODem a školami, problematiku záškoláctví, mezioborové setkání a pravidelná setkání poskytovatelů sociálních služeb. Od roku 2016 je zřízena pozice manažera prevence kriminality kumulovaná s úvazkem manažera strategického plánu sociálního začleňování. Spolupracuje s Agenturou pro sociální začleňování v rámci Koordinovaného přístupu v sociálně vyloučených lokalitách a funguje mezi městem Rumburk a agenturou jako kontaktní (styčná) osoba. Výše uvedený manažer realizoval také projekt „Cesta k lepšímu bydlení 2019 – 2021“ a nyní realizuje „Kontaktní místo pro bydlení Rumburk“, „Bezpečnost a prevence kriminality v Rumburku 2023 – 2025“. V roce 2017 manažer prevence kriminality provedl dotazníkové šetření zaměřené na pocit bezpečí v Rumburku. Otázky byly primárně zaměřené na činnost a fungování asistentů prevence kriminality a sekundárně na lokality, kde se respondenti cítí méně bezpečně. To přenesl do mapy, kde byla patrná koncentrace problematických míst. V rámci specifických cílů programů prevence kriminality se město zapojuje do prevence kriminality každoroční realizací projektů „Asistenti prevence kriminality“ a „Víkendové pobyty“ pro děti a mládež ze znevýhodněného sociálního prostředí.

Městská policie Rumburk Sukova 1055, Rumburk	Do preventivních aktivit se zapojuje např. dopravní výchovou pro děti, exkurzemi pro mateřské a základní školy, hlídkováním u přechodů pro chodce. Preventista (mentor pro asistenty prevence kriminality) koordinuje činnost 4 asistentů prevence kriminality. Městská policie monitoruje vybrané oblasti kamerovým systémem a každý rok zrealizuje několik preventivních aktivit pro školy aj.
Policie ČR - OOP Rumburk Tř. 9. května 487/57, Rumburk	Podílí se na realizaci preventivních akcí pro děti v rámci Komplexního preventivního programu (prevence obtěžování a dopravní výchova) a rovněž svými projekty usiluje o zvýšení informovanosti výše uvedené cílové skupiny a také o zmírnění nápadu trestné činnosti. V roce 2011 byla v Rumburku vybudována výslechová místnost pro děti. V rámci Policie ČR také funguje skupina pro menšiny, která je jakýmsi mostem mezi majoritou a minoritou. Od roku 2010 probíhají pravidelné koordinační porady za účasti zástupců vedení města, Městské policie a Policie ČR.
Probační a mediační služba, středisko Děčín, pobočka Rumburk Lužické náměstí 387, Rumburk	Usiluje o společensky prospěšné řešení konfliktů spojených s trestnou činností, zajišťuje výkon alternativních trestů. PMS ČR se svou činností zaměřuje nejen na pachatele trestných činů (nebo činů jinak trestných u nezletilých), ale i na jejich oběti / poškozené.
Poradna pro oběti trestných činů – Proč zrovna já? Nám. Dobrovského 379/11, Rumburk	Zajišťuje poradenství a podporu obětem / poškozeným v Rumburku, doplňuje činnost Probační a mediační služby. Zaměřuje se na oblast trestního práva.
Salesiánský klub mládeže, z. s. | Rumburk-Jiříkov Nám. Dobrovského 279/11, Rumburk	Organizace provozuje nízkoprahové zařízení pro děti a mládež „Zavináč“ pro děti a mládež do 20 let, Mateřské centrum Koťátko, volnočasové aktivity pro děti a mládež a příležitostně také probační programy.
CEDR – komunitní spolek Pekařská 699, Rumburk	Provozuje Azylový dům s kapacitou až 22 míst pro obyvatele Šluknovska. Zařízení je určené mužům, ženám a rodičům s dětmi. V rámci regionu poskytuje také terénní práci.
Spirála, z. s. Máchova 492/30, Rumburk	Organizace z Ústí nad Labem, která má detašované pracoviště v Rumburku, kde poskytuje poradenskou činnost. Zaměřuje se na provoz centra krizové intervence a intervenčního centra.

Kontaktní a poradenské pracoviště WHITE LIGHT I. Tř. 9. května 1127/25, Rumburk	Zařízení, které poskytuje služby sociální prevence uživatelům návykových látek. Od roku 2017 byla nabídka rozšířena o terénní program, který zahrnuje i další obce na Šluknovsku.
Středisko výchovné péče "Šluknovsko" Čapkova 814/5, Jiříkov	Poskytuje odbornou preventivně výchovnou péči dětem, rodičům a pedagogickým pracovníkům.
Kostka Krásná Lípa, p. o. Masarykova 1094/4, Krásná Lípa	Organizace působí především v Krásné Lípě, ale některé její programy jsou nabízeny a využívány i v Rumburku. Jde především o sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi, odborné sociální poradenství a osobní asistenci.
Bc. Roman Neckář (lektor)	Nabízí školám přednášky v přestupkové agendě.
Komise pro prevenci kriminality Města Rumburk*	Poradní orgán Rady města Rumburk. Komise je složená ze zástupců institucí a organizací a dále občanů, kteří mají zájem o téma prevence kriminality. V komisi jsou zástupci Odboru sociálních věcí a zdravotnictví při Městském úřadu v Rumburku, Policie ČR - OOP Rumburk, Městské policie, Pedagogicko-psychologické poradny Ústeckého kraje - Pracoviště Rumburk, základních škol, WHITE LIGHT I. a Probační a mediační služby.

Výzkum

Hlavním cílem analýzy pocitu bezpečí je využití tzv. tepelných map, které na základě sesbíraných dat zobrazí koncentraci pocitu (ne)bezpečí, tj. oblasti v podobě tepelných skvrn představujících lokality, které jsou z nějakého důvodu obyvateli města Rumburk označeny. Mezi tyto důvody může patřit např. vyšší výskyt sociálně nežádoucích (patologických) jevů, pohyb osob, které se mohou subjektivně jevit jako osoby pod vlivem omamných a psychoaktivních látek apod. Záleží na vymezení.

Analýza pocitu bezpečí Města Rumburk za rok 2023 zkoumá a vyhodnocuje pocit bezpečí obyvatel ve městě, zároveň specifikuje a vytváří grafické znázornění lokalit podle ulic, které jsou dle obyvatel města rizikové. Tímto způsobem také znázorňuje četnost setkávání se s příslušníky policie a asistenty prevence kriminality (nástroje sociální prevence). Na základě těchto dat je možné efektivněji nastavit sociální a situační prevenci. Jedná se např. o policejní hlídky, umístění kamerových bodů, či veřejného osvětlení, dopravní bezpečnost apod.

Tepelné mapy se tedy používají k zobrazení lokalit, kde se nachází vysoká intenzita určitého jevu. Tepelná mapa vyobrazí hustotu pocitu (ne)bezpečí v podobě tepelných skvrn na barevné škále, přičemž červená barva představuje koncentraci výskytu. Výklad výstupů je pak subjektivní, avšak statistická data zaměřené na vybraný jev mají vypovídající hodnotu, čímž dochází k objektivnímu vyhodnocení.

Výhodou tepelných map je, že policejní hlídky mohou na základě těchto výsledků reagovat strategicky lépe, resp. zaměřit se na problémové lokality dle ulic, kde se vyskytují sociálně patologické jevy.

Výzkum od stolu, tzv. Desk research

Město Rumburk disponuje „Plánem prevence kriminality v Rumburku na období 2020 – 2024“ (dále jen „PPK Města Rumburk 2020 – 2024“), který je veřejně dostupný na jeho webových stránkách. PPK Města Rumburk 2020 – 2024 vychází z několika dokumentů, které svou měrou ovlivňují preventivní opatření. Výchozím dokumentem PPK Města Rumburk 2020 – 2024 musí být a je Strategie prevence kriminality v České republice, která je dále rozpracována Strategií Ústeckého kraje.

Strategiemi, ze kterých PPK Města Rumburk 2020 – 20024 vychází / vycházel, jsou:

Strategie prevence kriminality v ČR na léta 2016 – 2020, Strategie prevence kriminality na území Ústeckého kraje na období 2017 – 2021, Strategický plán rozvoje města Rumburk 2017 – 2026, Strategický plán sociálního začleňování města Rumburk a obce Staré Křečany pro období 2017 – 2020, Komunitní plánování sociálních služeb na Šluknovsku pro období 2019 – 2023, Koordinační dohoda mezi samosprávou a Policií ČR.

Město Rumburk disponuje „Komisí pro prevenci kriminality“, která se snaží PPK Města Rumburk 2020 – 2024 a jeho cíle průběžně naplňovat a zároveň řeší prevenci kriminality prostřednictvím různých akcí pro obyvatele města.

Městská policie Rumburk každoročně vykonává několik preventivních aktivit jak pro veřejnost, tak pro děti a mladistvé. Podporuje svou činností předcházení trestné činnosti sociální a situační prevencí.

Dalším přínosem je tzv. Komplexní preventivní program v Rumburku, který je určen pro školská zařízení působící na území města. Jedná se o nabídku preventivních přednášek, které jsou v případě zájmu přednášeny zkušenými lektory, tématy jsou např. prevence požárů, prevence obtěžování, první pomoc, dopravní výchova, šikana, kyberšikana, úskalí poskytování informací přes internet, poruchy příjmu potravy, závislosti, rizikové sexuální chování, rasismus, xenofobie, trestní právo, finanční gramotnost.

Posledním nástrojem prevence (situační), který Město Rumburk má k dispozici, je Městský dohlížecí kamerový systém, který se v průběhu let pravidelně modernizuje s tím, že se plánuje rozšíření počtu kamerových bodů.

Tematické zaměření výzkumu

Analýza pocitu bezpečí se zaměřuje na popsání a vyhodnocení úrovně preventivní spolupráce mezi PČR, městem Rumburk a případně obecní policií při předcházení sociálně patologickým jevům, a to v souvislosti s mírou pocitu bezpečí obyvatel ve městě Rumburk.

Prostřednictvím analýzy je třeba odpovědět na následující otázky:

1. Do jaké míry jsou kriminalita a sociálně patologické jevy řešeny na lokální úrovni?
2. Cítí se obyvatelé v Rumburku v (ne)bezpečí?
3. Lze nastavit na základě podnětů respondentů prevenci kriminality způsobem a v takové míře, jakou si představují?

Na otázku č. 1 již odpověď známe, viz výzkum od stolu.

Cílová skupina a oblast výzkumu

Oblastí výzkumu a cílovou skupinou je město Rumburk a jeho obyvatelé. Jedná o osoby, které mají na území města trvalé bydliště. Věková kategorie se pohybuje od 15 do 60 let a více. Důvodem je, že analýza je zaměřená na určení atributů jednotlivých lokalit a pocitu bezpečí v nich.

Metoda a technika výzkumu

Implementace byla provedena online zveřejněným standardizovaným dotazníkovým šetřením na webových a facebookových stránkách Města Rumburk. Dotazník obsahoval 21 otázek (19 uzavřených a 2 otevřené). Návratnost odpovědí byla celkem 229 kusů. Působnost distribuce dotazníků (rozloha) je ilustrována níže.

Obrázek 1 | Působnost dotazníků (rozloha)

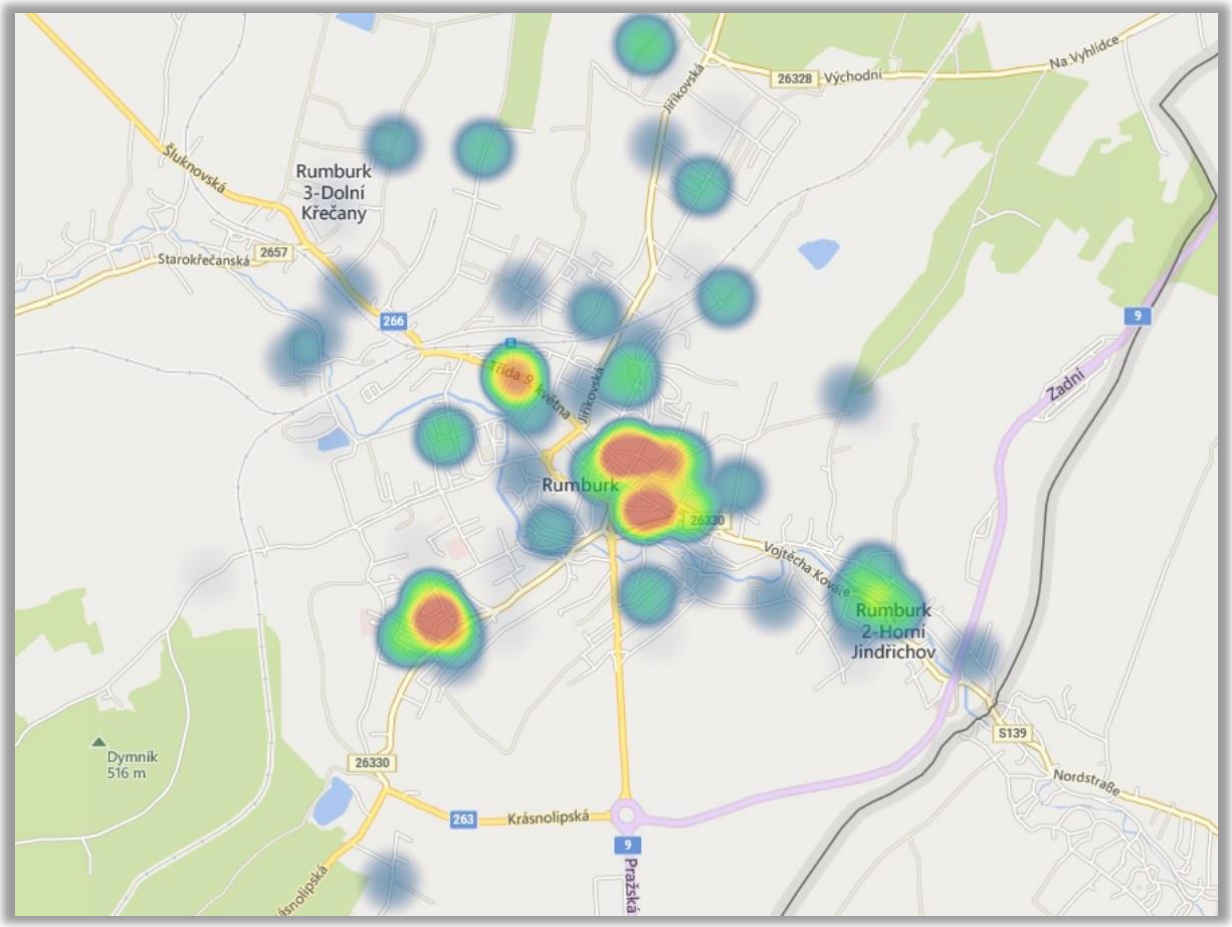

Zdroj: Město Rumburk.

Získaná data byla zpracována v programu Excel pomocí kontingenčních tabulek a filtrů. Výstupem jsou grafy a tepelné mapy. Před zpracováním tepelných map bylo potřeba předpřipravit data pomocí zeměpisných souřadnic jednotlivých lokalit dle ulic, která se pak následně konfigurovala a vyobrazila do 3 D map, které jsou součástí programu Excel (MS Office). Seznam všech ulic byl vygenerován systémem, se kterým pracuje evidence obyvatel Městského úřadu Rumburk. Po zadání potřebných dat do 3 D prohlídky se promítly lokality dle ulic v podobě tepelných skvrn, tj. tepelných map, které znázorňují např. problémové lokality; lokality, kde se respondenti nejčastěji setkávají s příslušníky policie apod. Při zadání více atributů vznikají tzv. vrstvy, které lze pak navzájem překrýt a barevně rozlišit, a vytvořit si tak obrázek, který např. ukáže slepá místa, která nejsou podchycena, v rámci analýzy pocitu bezpečí, policií nebo asistenty prevence kriminalit, resp. také Městem Rumburk na lokální úrovni.

Dotazník výzkumu

Standardizovaný dotazník je složený z 21 otázek (uzavřené a otevřené). Otázky jsou naformulované tak, aby výsledky měly vypovídající hodnotu a daly se propojit s danou problematikou analýzy pocitu bezpečí. Prvních 7 otázek umožňuje respondenty přiřadit k dané lokalitě dle ulic, rozdělit dle pohlaví, věkového rozmezí, sociálně-ekonomického postavení ve společnosti, způsobu bydlení a doby žití ve městě Rumburk. To, jak dlouhou respondenti ve městě žijí, je pro výzkum důležitým faktorem, který podává vypovídající hodnotu o získaných datech, resp. čím déle zde žijí, tím větší objektivita výsledků. Ostatní otázky (16 otázek) jsou zaměřeny na zjišťování pocitu bezpečí, spokojenosti s bezpečností, důvěru obyvatel, a to v souvislosti se sociálně patologickými jevy, s kriminogenními faktory, s výkonem státní a obecní policie a také s činností samosprávy.

Výsledky výzkumu

Vyhodnocení bylo z hlediska otevřených otázek a tepelných map časově náročné, a to z hlediska hledání společných atributů u otevřených otázek dotazníkového šetření a přípravy zeměpisných souřadnic pro import do prohlídky 3 D tepelných map.

V případě otevřených otázek se některé dotazníky vrátily vyplněné pouze částečně. Prezentované výsledky ale mohou být oproti celkovému počtu sesbíraných dotazníků, tj. 229 kusů, odlišné, tj. počet získaných odpovědí se tedy může lišit od celkového součtu společných atributů daného problému. Důvodem také je, že některá sdělení, resp. podněty respondentů, byly irelevantní a nebyly zařazeny do žádné kategorie. Tato sdělení figurují v rámci výsledků analýzy pocitu bezpečí samostatně.

Obecná specifikace a působnost dotazníku

Respondenti analýzy pocitu bezpečí jsou zastoupeni v tomto počtu:

- 123 žen (54 %),
- 106 mužů (46 %).

Nejvíce zastoupených **žen** je ve věku 26-60 let (83 žen), z hlediska sociálně ekonomického postavení se jedná převážně o zaměstnané, ve většině případů žijící v rodinných a panelových domech, a to „*od narození, či 20 let a déle*“. Druhým největším zastoupením jsou ženy ve věku 60 a více let (24 žen), z hlediska sociálně-ekonomického postavení se jedná o seniory / invalidní důchodce žijící ve městě z velké části „*20 let a déle*“. Posledním zastoupením jsou ženy ve věku 15-25 let, z hlediska sociálně-ekonomického postavení se jedná o zaměstnané či studující, které žijí v rodinném či panelovém domě.

Nejvíce zastoupených **mužů** je ve věku 26-60 let (85 mužů), z hlediska sociálně-ekonomického postavení se jedná zaměstnané, ve většině případů žijící v rodinných a panelových domech, a to „*od narození, či 20 let a déle*“. Druhým největším zastoupením jsou muži ve věku 60 a více let (11 mužů), z hlediska sociálně-ekonomického postavení se jedná o seniory / invalidní důchodce žijící ve městě z velké části „*20 let a déle*“. Posledním zastoupením jsou muži ve věku 15-25 let, z hlediska sociálně ekonomického postavení se jedná o studující, kteří žijí v rodinné domě.

Celkový počet respondentů podle věkového rozložení:

- 26 osob ve věku 15-25 let,
- 168 osob ve věku 26-60 let,

- 35 osob ve věku 60 a více let.

Sociálně-ekonomické postavení – složení:

- 156 zaměstnaných,
- 34 seniorů / invalidních důchodů,
- 14 osob na rodičovské dovolené nebo se zdravotním postižením,
- 13 studentů,
- 9 osob samostatně výdělečně činných,
- 3 nezaměstnaní.

Způsob bydlení – složení:

- 108 osob bydlí v rodinném domě,
- 97 osob bydlí v panelovém domě,
- 24 osob bydlí v soukromém pronájmu.

Celková doba žití ve městě – složení:

- 108 osob od narození,
- 56 osob 20 let a déle,
- 32 osob do 20 let,
- 32 osob do 10 let,
- 1 osoba méně než jeden rok.

Působnost dotazníku, resp. datová rozloha, která byla v rámci online dotazování a návratnosti také cílem výzkumu, je znázorněna formou tepelné mapy, viz obrázek č. 1 výše. Ve městě Rumburk se nachází celkem 148 ulic. Sesbíraná data / odpovědi respondentů pocházejí celkem ze 70 ulic (47 %). **Data pocházejí i z okrajových částí města. Největší návratnost odpovědí byla z těchto ulic:**

1. Na Valech (17 dotazníků).
2. Vrchlického (16 dotazníků)
3. Tř. 9. května (13 dotazníků).
4. Karolíny Světlé (11 dotazníků).
5. Matušova (10 dotazníků).
6. SNP (9 dotazníků).
7. V Podhájí (9 dotazníků).
8. Náměstí Dobrovského (7 dotazníků).
9. Polní (7 dotazníků).

Pocit bezpečí

Na otázku „Cítíte se v okolí svého bydliště (ulice) bezpečně?“ odpovědělo 33 respondentů „ano“ a 78 respondentů „spíše ano“. Pocit bezpečí v okolí svého bydliště pociťuje celkem 111 osob (cca 48 %).

Na tuto otázku ale také odpovědělo 57 osob „ne“ a 59 osob „spíše ne“. Pocit bezpečí v okolí svého bydliště nepociťuje 116 osob (cca 50 %).

Dva respondenti uvedli „nevím“ (necelé 1 %).

Graf 5 | Pocit bezpečí v okolí svého bydliště

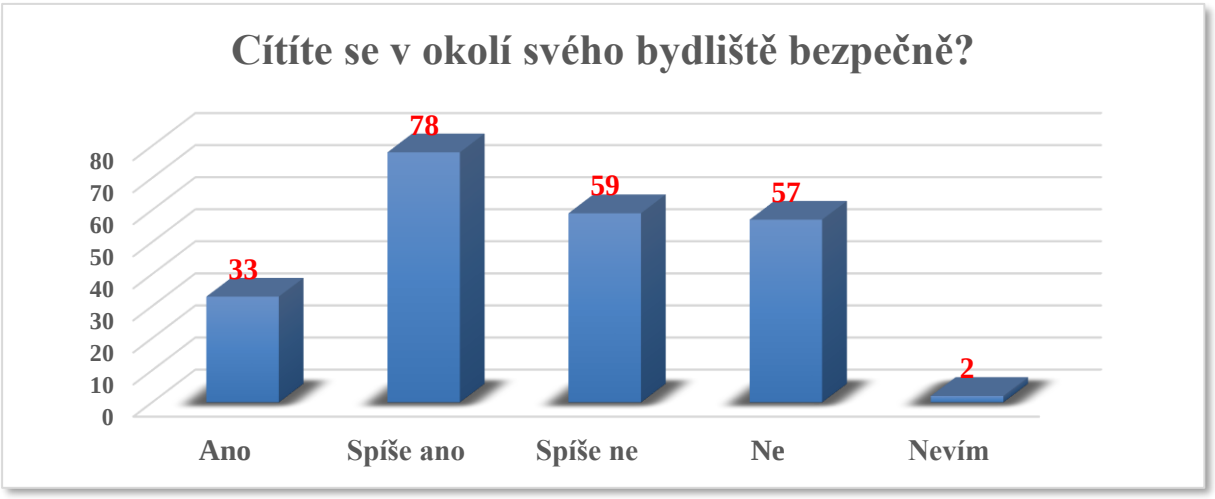

Zdroj: Město Rumburk.

V souvislosti s tím, označilo okolí svého bydliště:

- 116 osob jako bezproblémové,
- 94 osob jako problémové,
- 19 osob jako sociálně vyloučené.

Graf 6 | Označení okolí svého bydliště

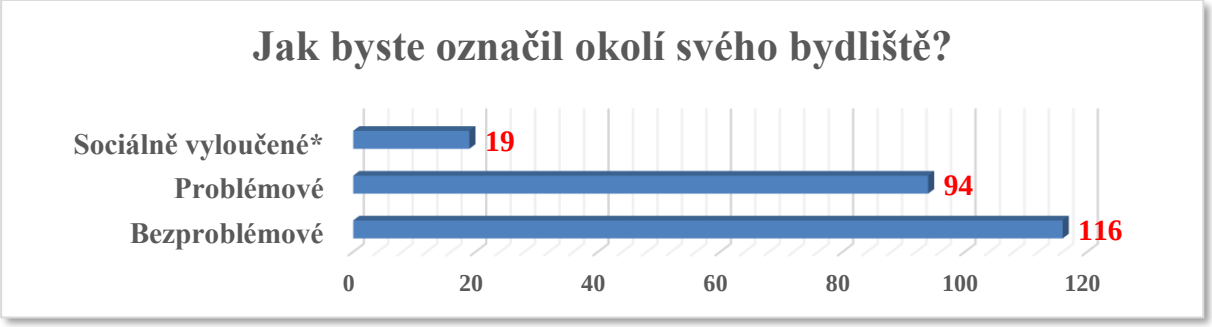

Zdroj: Město Rumburk.

Z výše uvedených dat vyplývá, že obyvatelé města Rumburk pociťují víceméně jak pocit bezpečí, tak i pocit nebezpečí. A to i přesto, že za posledních 5 let nápad trestné činnosti a výskyt sociálně patologických jevů, a to i s ohledem na negativní dopady uprchlické krize související s válkou na Ukrajině, nijak zvlášť nevybočuje. Obyvatelé města s ohledem na zastoupení různých etnických kultur zde žijí převážně v sociálním smíru. Různé excesy a napětí ve společnosti můžeme zpozorovat zejména na celostátní úrovni. Na lokální úrovni, resp. v případě města Rumburk, je zde snaha situacím, jako jsou např. demonstrace apod., předcházet.

Problémové a sociálně vyloučené lokality

Respondenti výzkumu měli prostor se vyjádřit, které lokality dle ulic, jsou ve městě problémové nebo sociálně vyloučené.

Mezi nejvíce problémové lokality, dle respondentů, patří:

1. SNP (označilo 85 osob).
2. Náměstí Lužické (označilo 39 osob).
3. Náměstí Dobrovského (označilo 28 osob).
4. U Jiskry (označilo 13 osob).
5. Palackého (označilo 12 osob)
6. Park u Bytexu (označilo 10 osob).
7. Třída 9. května (označilo 6 osob)
8. Vrchlického (označilo 5 osob).

Obrázek 2 | Problémové lokality dle respondentů

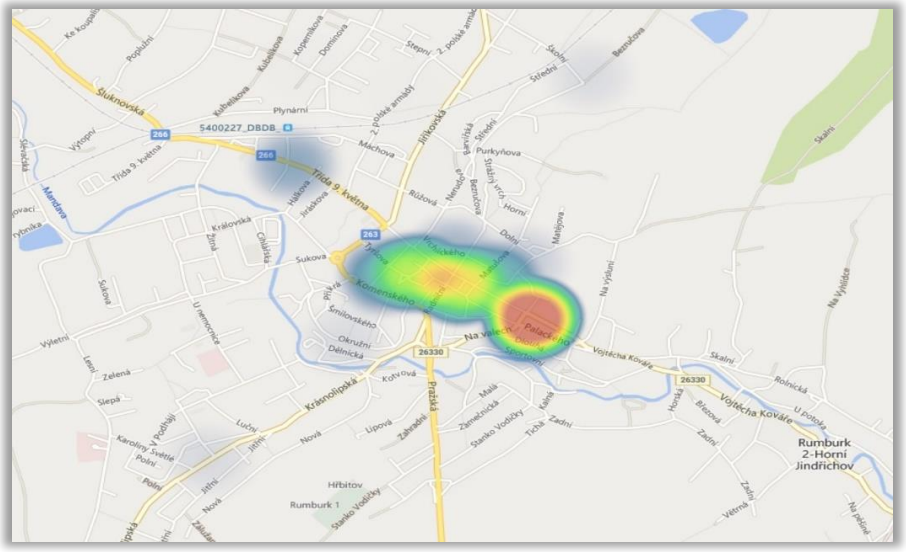

Zdroj: Město Rumburk.

Mezi sociálně vyloučené lokality, dle respondentů, patří:

1. SNP (označilo 127 osob).
2. Palackého (označilo 26).
3. Náměstí Dobrovského (označilo 11 osob).
4. Náměstí Lužické (označilo 9 osob).
5. Vojtěcha Kováře (označilo 8 osob).
6. Park u Bytexu (označilo 7 osob).
7. U Jiskry (označilo 7 osob).
8. Park u Zlatého draka (označily 4 osoby).

Obrázek 3 | SVL dle respondentů

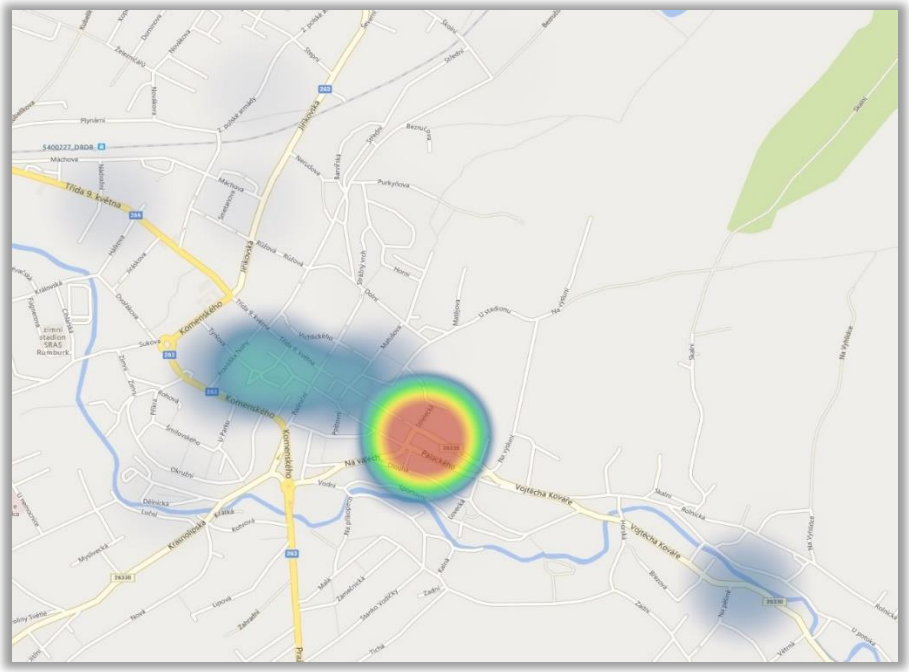

Zdroj: Město Rumburk.

Z výše uvedených dat je zřejmé, že ulice SNP jednoznačně není lokalitou, která by z pohledu obyvatel města byla, co se pocitu bezpečí týče, lokalitou bezpečnou. Důvodem také je, že Palackého je ulicí vedlejší. Objektivně to znamená, že se v lokalitě pravděpodobně vyskytují sociálně patologické jevy, které pocit bezpečí právě snižují. Výskyt těchto jevů může být teoreticky způsoben na základě např. tzv. teorie rozbitých oken a s tím souvisejících kriminogenních faktorů.

Vnímání osob v problémových lokalitách

V problémových lokalitách respondenti subjektivně vnímají následující rizikové skupiny osob:

1. Osoby pod vlivem drog (označilo 206 osob).
2. Osoby pod vlivem alkoholu (označilo 160 osob).
3. Osoby porušující veřejné pořádek (označilo 143 osob).
4. Osoby agresivní (označilo 131 osob).
5. Osoby spojené s vandalismem (označilo 129 osob).

Z výše uvedených dat je zřejmé, že se objektivně nejvíce jedná **o osoby pod vlivem drog a alkoholu**.

Působnost policie a APK ve městě

Analýza pocitu bezpečí zjistila, že v průběhu dne se:

A) S policií setká:

- 104 respondentů pouze jednou.
- 98 respondentů vůbec / ani jednou.
- 21 respondentů 2 až 3krát.
- 4 respondenti 4 až 6krát.
- 2 respondenti 7 a vícekrát.

B) S asistenty prevence kriminality setká:

- 116 respondentů pouze jednou.
- 71 respondentů 2 až 3krát.
- 33 respondentů vůbec / ani jednou.

- 7 respondentů 4 až 6krát.
- 2 respondenti 7 a vícekrát.

Z výše uvedeného vyplývá, že větší četnost setkávání s respondenty mají APK, kteří slouží jako nástroj sociální a situační prevence na místní úrovni. Vyšší četnost setkávání je daná tím, že APK vykonávají pouze pěší hlídky.

Komparace dat – tepelných map (slepá místa)

Tepelné mapy umožňují v rámci analýzy překrýt více vrstev najednou, resp. ty, které pro vyhodnocení a nastavení lepší strategie v oblasti situační prevence můžeme využít pro plánování pěších hlídek s tím, že si vizuálně zobrazíme „slepá místa“. Slepá místa, pro účely této analýzy, jsou lokality, které budou znázorněny šedou barvou s tím, že slepým místem je to místo, kde se četnost setkávání policie a APK nepřekrývá s problémovou lokalitou, které policie nebo APK věnují z různých důvodů menší pozornost. V tomto případě je slepým místem lokalita za náměstím, jedná se o ulici SNP.

Obrázek 4 | Problémové lokality vs policie

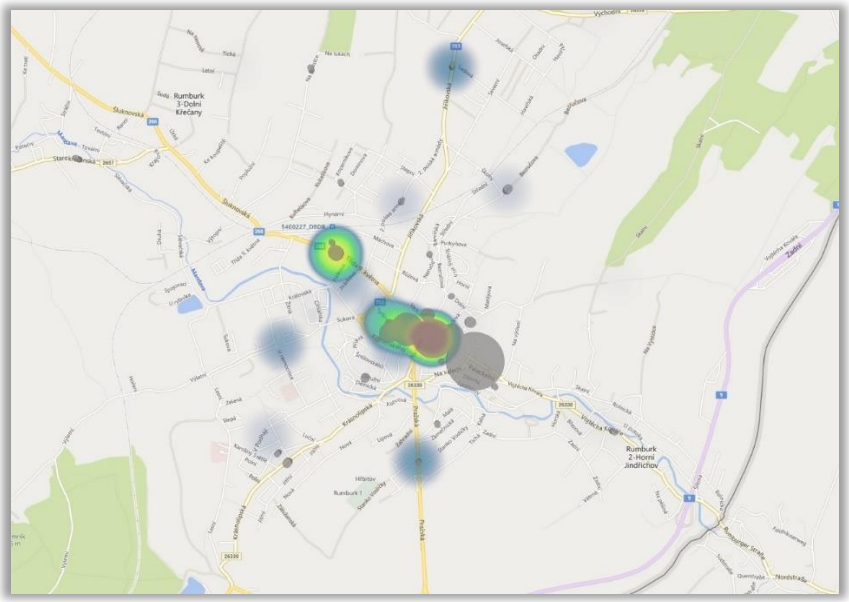

Zdroj: Město Rumburk.

Obrázek 5 | Problémové lokality vs APK

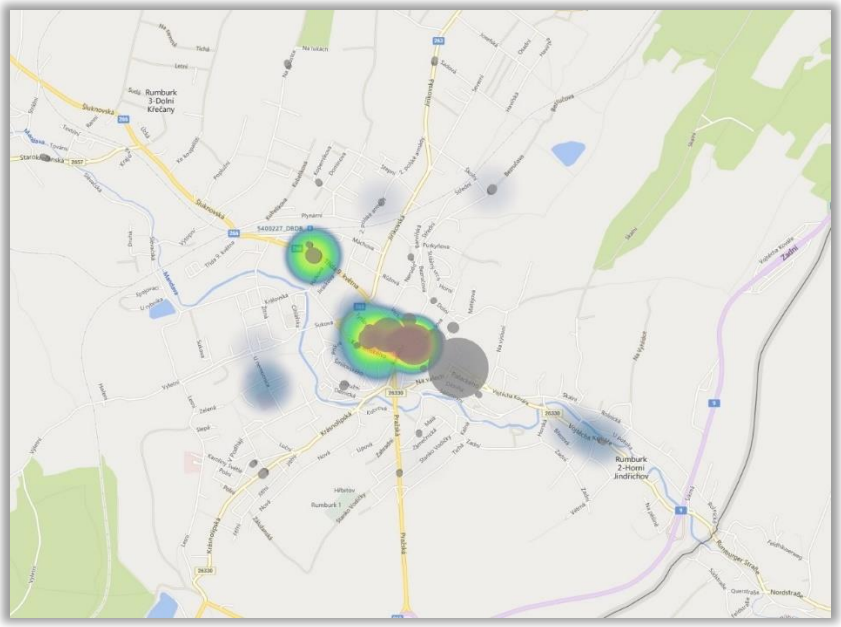

Zdroj: Město Rumburk.

Důvěra a spokojenost

Graf 7 | Důvěra k policii

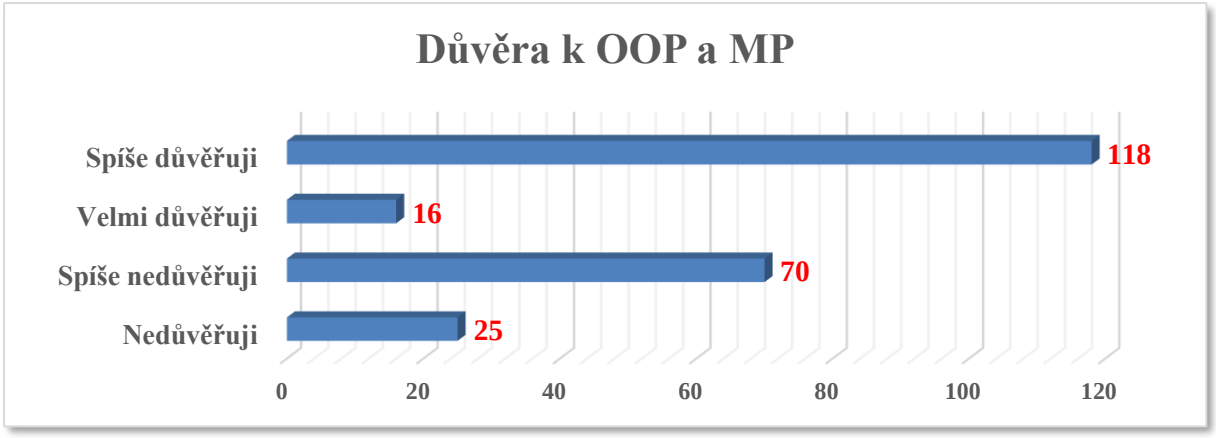

Zdroj: Město Rumburk.

Obyvatelé města Rumburk policii spíše důvěřují.

Graf 8 | Důvěra k APK

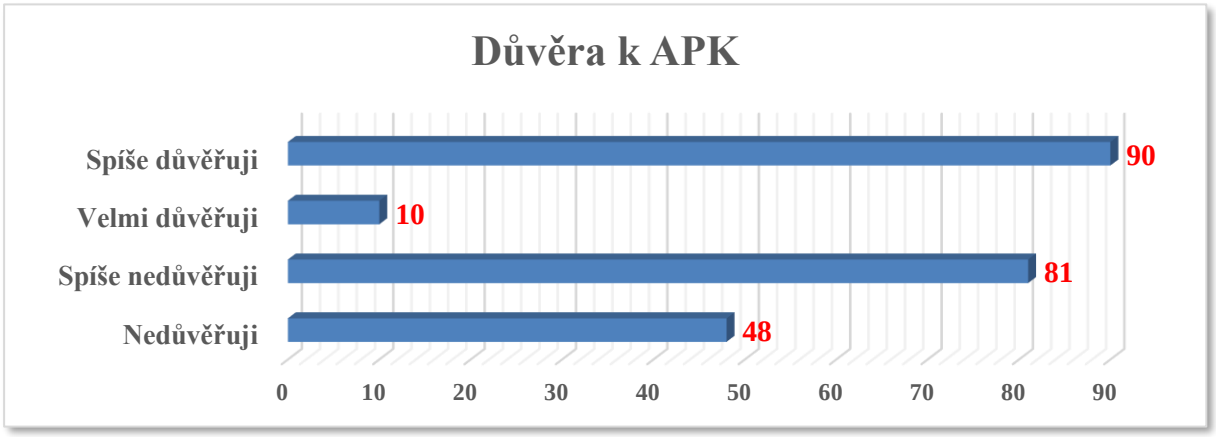

Zdroj: Město Rumburk.

Obyvatelé města Rumburk asistentům prevence kriminality spíše nedůvěřují.

Graf 9 | Spokojenost s činností policie

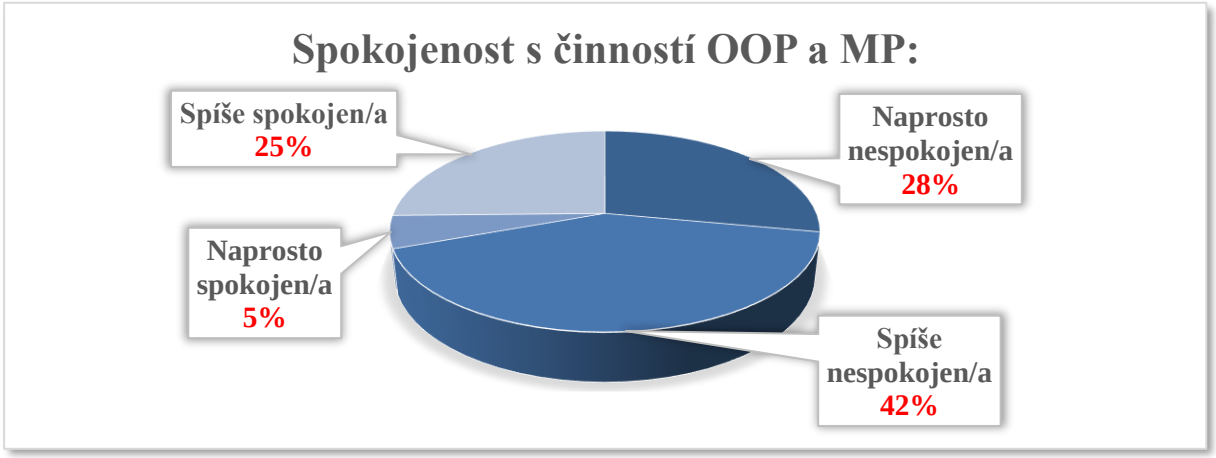

Zdroj: Město Rumburk.

Obyvatelé města Rumburk nejsou s činností policie spokojení (resp. 70 % respondentů).

Otevřené otázky

Otevřenými otázky analýzy pocitu bezpečí jsou:

1. Čím by podle vás mohla policie zvýšit svůj vliv při ochraně bezpečnosti obyvatel města Rumburk?
2. Čím by podle vás mohlo město Rumburk zvýšit svůj vliv při ochraně bezpečnosti obyvatel?

Odpovědi respondentů jsou vyhodnoceny dle společných atributů, které byly kategorizovány do jednotlivých oblastí bezpečnosti a prevence kriminality, tj.:

- Městský kamerový dohlížecí systém (MKDS).
- Pěší hlídky / kontroly.
- Drogy.
- Personální kapacity policie, či APK a jejich pravomoce.
- Bezpečnost na pozemních komunikacích.
- Výherní zařízení.
- Nepřizpůsobivá skupina obyvatel.
- Preventivní programy / podpora prevence kriminality.

Jedná se o okruhy, kterými by se podle respondentů, mělo Město Rumburk a policie zabývat.

Níže jsou graficky znázorněny oblasti, které respondenti podněcují pro:

A) Policii

Graf 10 | Podněty pro policii

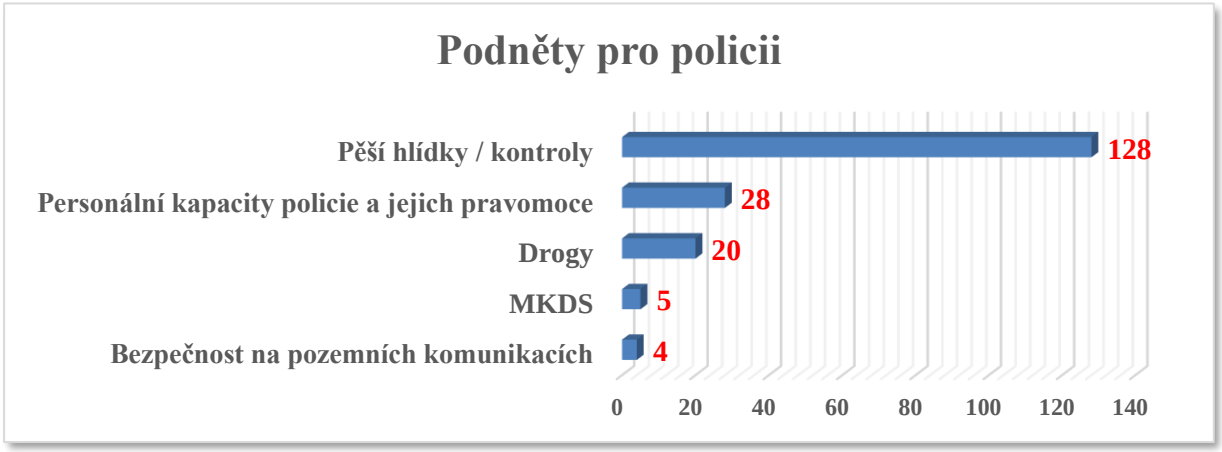

Zdroj: Město Rumburk.

Z grafu je jednoznačné, že obyvatelé města Rumburk spatřují největší potřebu pěších hlídek a většího počtu kontrol touto formou. Jedná se o potřebu většího (častějšího) kontaktu s příslušníky státní a městské policie, který by v případě pěších hlídek vytvořil ve městě větší míru pocitu bezpečí a tím lepší vztah s veřejností. Pokud by policejní hlídky byly v problémových lokalitách vidět, vytvoří se s největší pravděpodobností důvěra u respondentů, kteří ji k policii nemají. Nicméně respondenti jsou si vědomi, že se jedná o problém, který je zakotven v nedostatku personálních kapacit a pravomocí policie, a že tento problém je celostátní.

B) Město Rumburk

Graf 11 | Podněty pro město

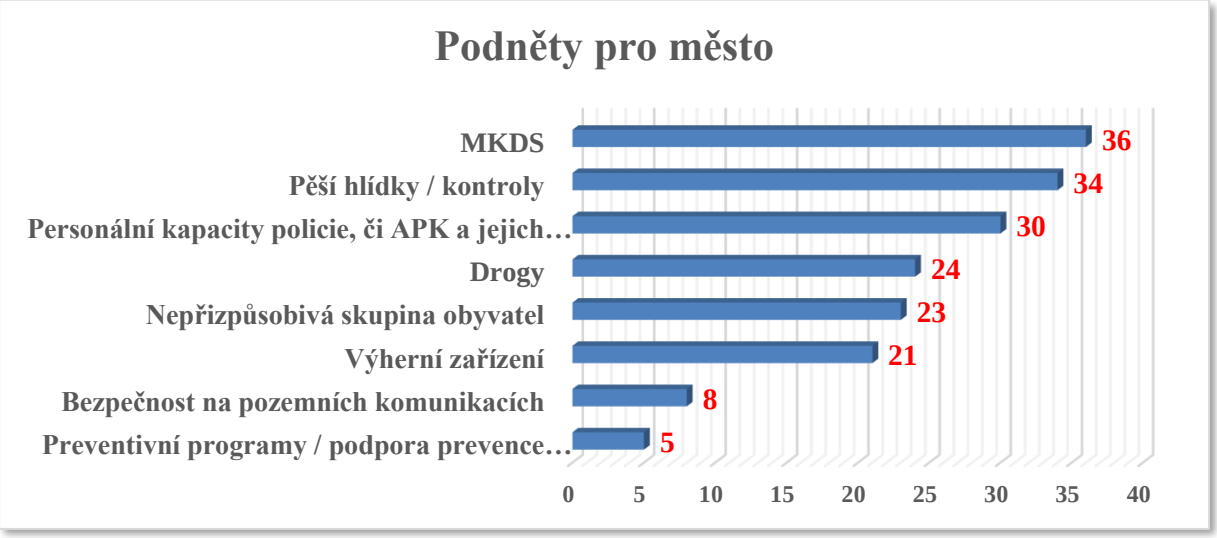

Zdroj: Město Rumburk.

Z grafu je jednoznačné, že obyvatelé města Rumburk spatřují největší potřebu v rozšiřování a modernizování kamerových bodů Městského kamerového dohlížecího systému Městské policie Rumburk. Dále se jedná, stejně jako v případě podnětů pro policii, o pěší hlídky a větší počet kontrol touto formou, resp. městskou policií. Jedná se o potřebu většího (častějšího) kontaktu se strážníky městské policie, který by v případě pěších hlídek vytvořil ve městě větší míru pocitu bezpečí a tím lepší vztah s veřejností. Pokud by strážníci městské policie byli vidět v problémových lokalitách, vytvoří se s největší pravděpodobností důvěra u respondentů, kteří ji k policii nemají. Nicméně respondenti jsou si vědomi, že se jedná o problém, který je zakotven v nedostatku personálních kapacit a pravomocí městské policie, a že tento problém je celostátní. Dalšími problémy jsou drogy, nepřizpůsobivá skupina obyvatel a výherní zařízení. Respondenti doporučují výherní zařízení bez jakýchkoliv výjimek ve městě zcela zrušit. Také spatřují potřebu zřídit stacionární radary pro měření rychlosti tam, kde řidiči nejvíce porušují maximální povolenou rychlost.

Shrnutí výzkumu

Analýza pocitu bezpečí Města Rumburk za rok 2023 byla zaměřená na sběr dat pro prezentaci tzv. tepelných map. Cílem bylo vytvořit online standardizovaný dotazník, který získaná data umožní zpracovat v programu Excel (MS Office). Důležitější než sběr dat byly příprava a nastavení vhodných otázek, které umožní vizualizaci výsledků pocitu (ne)bezpečí ve městě. Vypovídající hodnota byla závislá na počtu vyplněných online dotazníků a délce života respondentů v Rumburku. Jednotlivé otázky dotazníku byly naformulovány srozumitelně.

Návrhová opatření

Komise pro prevenci kriminality Rady města Rumburk na základě výsledků analýzy pocitu bezpečí navrhuje tyto opatření:

1. Zrušit herny bez výjimek.
2. Zřídit stacionární radary.
3. Opětovně zavést společné pěší hlídky státní a městské policie.
4. Pravidelně rozšiřovat a modernizovat Městský kamerový dohlížecí systém.
5. Podněcovat PČR k vyřešení drogové kriminality.

Seznam příloh

Dotazník výzkumu | Analýza pocitu bezpečí v Rumburku za rok 2023.

Seznam obrázků

Obrázek 1 | Působnost dotazníků (rozloha) 11
Obrázek 2 | Problémové lokality dle respondentů 14
Obrázek 3 | SVL dle respondentů 15
Obrázek 4 | Problémové lokality vs policie 16
Obrázek 5 | Problémové lokality vs APK 16

Seznam grafů

Graf 1 | Nápad TČ 4
Graf 2 | Skladba kriminality 4
Graf 3 | Krádeže vloupáním 5
Graf 4 | Krádeže prosté 5
Graf 5 | Pocit bezpečí v okolí svého bydliště 13
Graf 6 | Označení okolí svého bydliště 14
Graf 7 | Důvěra k policii 17
Graf 8 | Důvěra k APK 17
Graf 9 | Spokojenost s činností policie 17
Graf 10 | Podněty pro policii 18
Graf 11 | Podněty pro město 19

Přílohy

Dotazník výzkumu | Analýza pocitu bezpečí v Rumburku za rok 2023

1. Bydlíte v Rumburku:

Pokud ve městě Rumburk nebydlíte, dotazník, prosím, nevyplňujete.

☐ ANO

2. Bydliště, tj. ulice Vašeho trvalého pobytu nebo Vašeho skutečného bydliště v Rumburku:

.....

3. Pohlaví:

☐ Muž
☐ Žena

4. Věk:

☐ 15 – 25 let
☐ 26 – 60 let
☐ 60 a více let

5. Jste:

☐ Student/ka
☐ Zaměstnaný/á
☐ OSVČ
☐ Nezaměstnaný/á
☐ Na rodičovské dovolené; nebo osoba pečující o osobu se zdravotním postižením
☐ Senior / Invalidní důchodce

6. Způsob bydlení:

☐ Panelový dům
☐ Rodinný dům
☐ Soukromý pronájem

7. Jak dlouho žijete ve městě Rumburk?

☐ Od narození
☐ Méně než 1 rok
☐ Do 10 let
☐ Do 20 let
☐ 20 let a déle

8. Cítíte se v okolí svého bydliště (ulice) bezpečně:

☐ ANO
☐ Spíše ANO
☐ Spíše NE
☐ NE
☐ Nevím

9. Jak byste označil okolí svého bydliště:

☐ Problémové
☐ Bezproblémové
☐ Sociálně vyloučené[1]

10. Jaká ulice je podle Vás ve městě Rumburk problémová?

.....

11. Jaká ulice je podle Vás ve městě Rumburk tzv. sociálně vyloučená?

.....

12. Jaké osoby vnímáte na ulici, kde se cítíte nejvíce ohroženi:

☐ Osoby pod vlivem alkoholu
☐ Osoby pod vlivem drog
☐ Osoby porušující veřejný pořádek
☐ Osoby spojené s vandalismem (ničení, znečišťování apod.)
☐ Osoby agresivní
☐ Jiné: .....

13. Jak často v průběhu dne potkáváte policisty nebo strážníky městské policie ve městě Rumburk?

☐ Ani jednou
☐ Jednou
☐ 2 až 3krát
☐ 4 až 6krát
☐ 7 a vícekrát

14. Na které ulici ve městě potkáváte policisty nebo strážníky městské policie nejčastěji?

Odpovězte v případě, že jste v předešlé otázce neoznačili odpověď "Ani jednou."

.....

[1] Jedná se o lokalitu, kde dochází ke koncentraci osob žijících v nevyhovujících podmínkách, které obývají fyzicky či symbolicky ohraničený prostor (např. dům, ulici, čtvrť, problémové místo apod.). Tato místa jsou okolními obyvateli negativně symbolicky označována.

15. Jak často v průběhu dne potkáváte asistenty prevence kriminality ve městě Rumburk?

☐ Ani jednou
☐ Jednou
☐ 2 až 3krát
☐ 4 až 6krát
☐ 7 a vícekrát

16. Na které ulici ve městě potkáváte asistenty prevence kriminality nejčastěji?

Odpovězte v případě, že jste v předešlé otázce neoznačili odpověď "Ani jednou."

.....

17. Důvěřujete policii / strážníkům městské policie?

☐ Velmi důvěřuji
☐ Spíše důvěřuji
☐ Spíše nedůvěřuji
☐ Nedůvěřuji

18. Důvěřujete asistentům prevence kriminality?

☐ Velmi důvěřuji
☐ Spíše důvěřuji
☐ Spíše nedůvěřuji
☐ Nedůvěřuji

19. Jak jste spokojen/a s tím, jak se policie stará o bezpečnost v okolí Vašeho bydliště?

☐ Naprosto spokojen/a
☐ Spíše spokojen/a
☐ Spíše nespokojen/a
☐ Naprosto nespokojen/a

20. Čím by podle Vás mohla policie zvýšit svůj vliv při ochraně bezpečnosti obyvatel města Rumburk?

.....

21. Čím by podle Vás mohlo město Rumburk zvýšit svůj vliv při ochraně bezpečnosti obyvatel?

.....

Děkujeme za Váš čas a zájem o bezpečnost ve městě Rumburk.